

МИРОСЛАВ АНТИЋ

Ходајући на рукама

■ Laguna ■

*Сину Јују, мало дрхтавом руком јујозајадној ветра,
аманеј да на свим сиварима које дојакне осјава ирозирне
ојиске, невидљив мирис лейоје и лелујање пољубаца.*

*Да буде вијики мост високо изнад понора, по којем
сиреје и селе се небеса, времена и простори.*

*Да веже свети за свети идејод се киди и расјада.
И да не живи дужности, нејо да живи надахнућа.*

Садржај

Носач	9
Отварања	27
Пећине	33
Отварања	57
Мрежа	63
Отварања	85
Пустиња	91
Отварања	119
Вук	123
Отварања	145
Завештање	149
Отварања	165

Носач

I

Одувек сам се дивио онима који умеју да нацртају дугачко, широко и високо.

Они су сигурно схватили докле се простире бескрај кад им је тако лако да га виде и измере.

Одувек сам се чудио онима који разумеју знаке у календарима, датуме, месеце, столећа, или стану пред сат и прочитају вечност.

То мора бити сулуда и необична храброст усудити се комадати и уситњавати време.

Камени мир даљине сав је пресвучен мојом кожом.

Склапам очи и осећам: све оно што сам био, и оно што сам сада, још увек нисам ја. То је тек припрема за мене.

Колико знам да питам, толико знања ми и припада.

eta' "chikaj"? da mi se bude n
dora?

stovra, kuzi, vtrenuko gajemo e
murer, jezau ~~stovra~~ gajemo
kuzi kao stovra. i ~~stovra~~
kao stovra u taci u vrami
Mzorede: ovo gura ju, mi

mi stovra, kuzi, vtrenuko g
: stovra, jezau gajemo
kao stovra u taci u vrami
s, ~~stovra~~ ju, mi stovra
mi

zalebno mi tem.

s, mi gura ju, mi stovra

II

Мене је неко одмалена затворио у пролазно и закључао за мном капије бесконачног.

Многима се то догађа. Сав свет се око тебе удеси тако да помислиш да си свој, да си слободан, а у ствари си мноштво.

Дресиран да мислиш заједно. Зато и не волим заклетве. И заједно да певаш. Зато и не волим хорове. И заједнички да тугујеш. Зато и не волим сахране.

Једино сâм си кад остариш.

Баш због те самоће у старости, која се догађа напрасно тамо где престаје детињство, хватао ме страх. И вечито сам сумњао у то што су ме учили.

Учитељ обично каже: „Ако желиш да сазнаш, погаси све своје светлости и упути се за мном.“

Те, петнаесте године, осамдесет и трећег дана, догодило се нешто што ми је дало знак да пођем сâм за собом. Проходао сам на рукама.

III

Рођен сам у равници. То је земља без одјека. Ту ништа не враћа дозиве. Попију их даљине.
Јата лете у месту и могу се узабрати. Све се пригиње земљи. Све је надхват руке.

Зар то не личи на слободу?

Ту се простори мере свитањима и сумрацима, а време дужинама сенки.

Млечни пут је до колена, као просута слама. Не мораш да се пењеш: звезде расту у жбуњу. Само се упутиш равно, по врежама од злата, и после десетак корака већ ходаш по небесима.

Зар то не личи на слободу?

IV

Ту вечност склупчана дрема на праговима кућа.

Видици су ти комшије. Станују преко плотова. Лепо их можеш додирнути, баш као и пун месец што ти обично ноћива у саксијама у прозору.

Ту се вечито говори давно сажвакан говор, види догледан вид, дотиче дотакнут додир и чује дослушан слух.

И само од тебе зависи какво ћеш сутра објавити. И само од тебе зависи какво ћеш сутра прећутати.

Зар то не личи на слободу?

Тихо, да не чује дрвеће. Спава крошња уз крошњу. Спавати у свом сну, то мора да је страшно сиромаштво.

V

Страховите се висине крију у ниским стварима. Страховито је трајање згуснуто у тренуцима и достојанство у нечему скромном и ненаметљивом.

Ето, то су ме учили да мислим и да осећам.

У глави једног цвета има и блата и корења, па ипак мирише на светлост и мирише на ветар.

У једној капљици меда има и сунца и ливада. У једној капљици кише тињају океани. Свет се, у ствари, састоји само од наших размишљања.

Тако су ми говорили и ја сам веровао.

Па што сам после тога у својој кристалној глави уопште имао разлога да негујем и сумње?

VI

Сад видиш зашто те до сада нису озбиљније схватили.
Тешко те је препознати у нечем што се не умара, и
разумети ко си, тако многоструко раздељен.
Несхватљив је то подвиг открити доступне ствари.

Стално те узалуд траже на сасвим погрешним местима.
Пореде те са сновима.
Не знају да безазлено вириш без мржње и љубави из
неког жуманца светлости, из ког се сваке зоре легу
птице почетка.

Ипак, ти ниси само посматрач нечег што мирно протиче.
Зовем те бесмртним именом, јер учествујеш
у трајању.
Сличан ветру из космоса, не гасиш се у тами. Као ни
живот у сну. И дубље од сна: у земљи.

Један нечитак потпис у дну твог десног ока, потпис
случајне птице која је туда пролетела, то ти је доказ
да си угледао свој долазак, ослоњен о раме ваздуха
и своју чисту мисао.

VII

Те, петнаесте године, осамдесет и трећег дана, враћао сам се кући кроз замагљени лазур ране мартовске вечери и угледао на друму поворку истих дечака, окренутих наглавце.

Били су налик на мене и одмах сам их познао, мада су неоштро лебдели кроз једва провидне слојеве својих сањивих светова.

Најближи одмакну застор који је делио предео, полако ми се приближи са благошћу у очима и рече мојим гласом:

„Из каквог сте то чудног, изврнутог живота, кад висите са земље као са некаквог стропа? Сигурно вам је тако прилично неудобно.

Ко вас је то зачарао?“

Ко би мене зачарао? Истраживачи древног признају ми озбиљност, јер сам на земљи усправан.

Нека познија учења сврставају ме у игру. Али то је још увек далеко од свих мађија. То је као у дрвећа. Некаква глад за небом.

VIII

Да сам се уплашио и побегао са раскршћа, изгубио бих тренутак који се једном јавља у свачијем детињству. Али ја сам по природи био одвећ радознао. Једно је бити разуман, а друго бити и мудар.

Савлађујући немир, узвратио сам осмехом: „Ја сам дечак из стварности.“

„Па сви смо ми дечаци и сви смо ми из стварности“, рече он веома благо као да изговара тајну. „Сви смо из исте игре.“

Изгледа да вас је неко наопако научио како се живи и мисли, чим ходате по блату, а сањарите у облацима.“

И овако је рекао: „Бити из стварности, значи: не додиривати храну, а осећати се ситим. Не заподевати кавгу, а осећати се победником.“

Бити подножје планине, а осећати се врхом.

Видети много дубље од сопственог вида. И чути мекше и тише од сопственог слуха. И дотицати присније од сопственог додира.

То значи бити из стварности и умети се обнављати.“

IX

Мада сам се усудио да га пажљиво саслушам, ипак се нисам усудио да све то одмах и схватим.

Моје кратковидо доба претешко је за учење. Моје пре-кратко небо није у стању да прекрије преосветљене тренутке који ме изненађују.

Тако сам му и рекао: „Постоје извесне ствари за које нисам увежбан.

Ако имате времена, седите мало крај друма, да пробам да се навикнем на отапање вашег говора.“

Он ме погледа искоса и потпуно се приближи: „Време? А шта је то? Још нисам чуо за време.“

Тако сам најзад разумео да нам је обојици потребан некакав друкчије усклађен начин хитрине размишљања.

Он је мислио пребрзо, јер мислио је светлошћу. Ја сам мислио тромо, јер умео сам да поновим једино туђа учења.

X

Сад, кад се тога присетим, све ми изгледа нестварно.

Али дечак је заиста био додирљив и жив тог марта на том раскршћу.

Стајао сам крај њега и ми смо разговарали као да ми се враћа одјек мог спорог гласа за једну мисао брже него што је изговорим.

Овако ми је рекао: „Пошто се поклапамо, сигурно сте приметили да смо нас двојица сада као слике на картама. Ви сте горе, ја доле.

Ко успе себе да пронађе, окренутог овако, и сједини се са собом, савладаће незнање и заћи у нове димензије: неће размишљати пљоснато.

Овако, како стојите, треба вам сто живота да отворите простор и изиђете из њега.

Окрнете ли карту која се зове стварност, све ће остати исто, и дрвеће, и трава, и облаци, и сумрак.

Једино ћете схватити да не постоји пролазност и привременост ствари.“

XI

И још ово је рекао, пре него што је требало да се полако расплине и нестане у ветру, као и његова светлост што је у облику мехура већ спласнула над пољима:

„Ја сада полако одлазим, јер ви сте ме затворили само у један сусрет.“

Али постоје други, многобројни дечаки, који су на вас налик. Прилазе из даљине.

Један изгубљен дан уопште није изгубљен ако у њему дознате да сви остали дани, који се нижу до старости, могу да буду ваши.

И ви у њима да личите на вечитог дечака.

Тако се зацељује умор у опараним очима и остаје нам делић наше скривене чедности изгубљене у збиљи. У благој заветрини боја и привидних звукова, прекаљени самоћом, савладаћете умеће којим се престижу ствари не само у правцу будућности, већ и у правцу прошлости.

XII

И још ово је рекао: „И највећа је снага само другима јака. Самој себи је слабост.

Зато вас упозоравам: ако нађете себе и одлучите овако да ходате на рукама, морате бити упорни и бити чудесно одважни да прихватите земљу и држите је на рукама.

Ако је испустите, поломиће вам врат. И свемир ће вас затрпати својом страшном тежином.

Јер по земљи се не гази.

Треба је придржавати и треба јој помоћи да буде млечна и чиста у понорима безмерја.

Ваља се добро ослонити о своју храброст и љубав, и плаве слојеве наде.

То вам је најпростији начин да пронађете себе и помогнете се многих несвакидашњих чуда.“

XIII

Можда су многи пре мене на тако неком раскршћу
исто ово доживели и побегли од страха.

Можда ће тек доживети, јер сваки дан што долази
носи им по једног себе окренутог наглавце.

Ја сам те мартовске вечери замолио дечака из моје
уобразиље, претворене у стварност, да ми придржи
торбу. И спустивши се на руке, одупре се о свемир.

И примио сам у дланове читаву земљину куглу.

И одједном сам схватио: постоје речи без усана. И
веровање без даха.

То је некакав изазов онога што је испред нас, као кад те
зачикују да нешто нећеш успети, а ти пробаш и успеш.

Замисли да си сова и дужност ти је да жмуриш и да се
бојиш светлости.

А ти се чврсто зарекнеш и хипнотишеш сунце.